

Спецрепортер

Сергій Пилипенко

Редактор "Революційного Молота" хвилювався:

— І де той Михасик запропастивсь? Тут таке діло наворачтається, а він гасає по якісь дурниці виконкомівські.

Організували, реорганізували, переорганізували, понапереорганізували... Тьху, сухота! Без масла в рота не лізе.

— А з поганим маслом іще гірше буває, — резонно зауважив секретар, — і чого це ви нашого Михасика гудите? Хіба не він стонадцять установ за день вибігає, в начканців[200 — Начканці — начальники канцелярій.] через знайому маніпулянтку[201 — Маніпулянтка — співробітниця канцелярії.] всі останні звіти витягне? По-американському працює, справжній спецрепортер, а ви...

Та де ж він, ваш американський спец? Дивіться-бо:

"Партком

Вельми секретно

Телефонограма редакторів "Ревмолота"

Сьогодні об 11 год. веч. проїздом буде тов. Троцький. Активу організації в партклубі зробить доповідь про міжнародне становище.

Секретар"

...розчовпали? Ну? Оце матеріал для репортера...

— Де матеріал для репортера? Який матеріал для репортера? — раптом загерготала в'юнка фігура в дверях.

— Михасику, любий. Потрійний гонорар за інтерв'ю з Троцьким. Докажіть, що ви не абищо, а спецрепортер "Ревмолота".

— О-о! Кредитку на візника...

За хвилину редактор у вікно бачив, як Михасик вовтузив у спину флегматичного ванька[202 — Ванько — місцева назва візника.].

— І куди його понесло? Зараз тільки дев'ята година. Поїзд в одинадцять...

...На вокзалі Михасик ув Ортечека[203 — Ортечека — транспортний відділ ЧК (з рос.).]:

— Хочете, товаришу, службу показати? Беріть дрезину, їдьмо назустріч перевіряти путь.

Закрутили чотири добрих гупала машинерію, потаскали Михасика.

Засапані одхекуються на пероні найближчої зупинки, а Михасик уже попідвіконням нишпорить, вигиркує:

— Екстрена телеграма! Революційний і контрреволюційний рух у Парижі! Одеса біля моря! Із Сан-Франциско задешево переїздить у Чикаго! Радіо про товариша Троцького! Троцький у нашому місті! Доповідь товариша Троцького!

Висока постать поманула горланя з вікна спального вагону:

— Що ви там про мене кричите?

— Я — "Ревмолот". Ось репортерський квиток. Редактор... партком... телефонограма... Накажіть вартовому пустити...

...Об одинадцятій годині редактор знов почув торохтіння візника.

— Товариш Троцький на вокзалі приймає членів парткому. Ось вам інтерв'ю, ось вам відчит про доповідь у партклубі.

— Яка доповідь? Вона ж іще не починалась.

— Ну-у! Ось "Вісті" вчорашні. На столі в т. Троцького були. Доповідь на зборах харківської організації. Хіба за один день світ перевернувся чи тов. Троцький свої погляди змінив?

— Михасику! Гонорар — рядок за десять. Варгань підзаголовки, щоб у вухах ляскотіли і в очах мелькотіли. Хай живе "Ревмолот"!

Михасик індичився, переказуючи вражіння.

— Мені що? Хіба мені вперше? Я колись і в Раковського[204 — Раковський Христіан (1873-1941) — голова уряду Радянської України в 1919-1923 рр. Репресований.] інтерв'ю брав. А кумедно товариш Раковський вимовляє, знаєте: замість неможливі селяни та "незамужні". А потім ще: "кладіть меч у ножиці".

...В друкарні робота шкварчала. Редактор сам прийшов випускати число.

— От Америка! Вони там іще слухають, а ми тут уже верстаємо повний звіт, — приказував хвальливо він, додивляючись, щоб після кожного ефективного абзацу було в дужках — (гучні оплески).

— Як там був, — щасливо посміхався він, ідучи вдосвіта додому. — "Times" чи "New-York-Herald"[205 — "Times" чи "New-York-Herald" — йдеться про тогочасні популярні видання англомовного світу.] або що. Резолюція тільки, скажу, та дебати не вмістилися — завтра будуть...

Ранесенько прокинувся редактор і відразу до телефону:

— Партком. Секретаря. Товаришу, як вам подобається відчит про вчорашні збори?

— Які збори? Вони ж не відбулися. Товариш Троцький поспішав їхати далі. Ви ж знаєте...

Телефонна трубка покотилася на свіже число "Ревмолота", де на першій сторінці великими літерами писалося:

Доповідь т. Троцького в партклубі.

Харків, 6/XI 1924 р.